

Partial Differential Equations

isakhammer

2020

Contents

1	Lecture 1	2
1.1	Praktiske Ting	2
1.2	Bevaring av Konserveringslov	2
1.3	Notation	3
1.4	PDE-Teori	3
1.5	Kap 3, Transportligningen	3
2	Lecture 26/08	5
2.1	ODE teori	5
2.2	Kvasilinær Ligning	6
3	Lecture 02/09	11
3.1	Duhamds Prinsipp	11
3.2	Randverdier	14
3.3	Darboux Formel	16
4	Lecture 04/09/29	17
5	References	20

1 Lecture 1

1.1 Praktiske Ting

- Borthwick, Introduction to Partial Differential Equations - Springer Link
- Ingen obligatoriske øvinger.

1.2 Bevaring av Konserveringslov

- Konserveringslov

$$\frac{\partial u}{\partial t} + \frac{\partial}{\partial x} f(u) = 0$$

$u(t, x)$ ukjent
 f er oppgit

- Hamilton Jacobi

$$\frac{\partial u}{\partial t} + f\left(\frac{\partial u}{\partial x}\right) = 0$$

- Bølgeligningen

$$\frac{\partial^2 u}{\partial t^2} - c^2 \frac{\partial^2 u}{\partial x^2} = 0$$

- Varmeligningen

$$\frac{\partial u}{\partial t} - \mathbb{H} \frac{\partial^2}{\partial x^2} = f(t, x)$$

- Poisson ligningen

$$-\frac{\partial^2}{\partial x^2} - \frac{\partial^2}{\partial y^2} = f(x, y)$$
$$-\left(\frac{\partial^2}{\partial x^2} + \frac{\partial^2}{\partial y^2}\right)u = f$$

- Korteweg - de vries

$$\frac{\partial u}{\partial t} + \frac{\partial^3}{\partial x^3} - 6u \frac{\partial u}{\partial x} = 0$$

- Navier Stokes

$$\rho \left(\frac{\partial \mathbf{u}}{\partial t} + \mathbf{u} \nabla \mathbf{u} \right) = -\nabla p + \mu \Delta \mathbf{u} + \rho \mathbf{g}$$

1.3 Notation

En generell pde kan beskrives som

$$F(t, x, y, \dots, u_t, u_t, \dots, u_y, u_{xy}, \dots) = 0$$

og blir beskrevet som en partiell diffiligning.

$$u_t + f'(u) u_x = 0$$

En **klassisk løsning** til en PDE av order m er en C^m - funksjon som i ligningen.

Example. Bølgeligningen $u_{tt} - c^2 u_{xx} = 0$ har en klassisk løsning $u(t, x) = f(x \pm ct)$ med $f \in C^2$ der $[f, f', f'']$ er kontinuerlig.

$$\begin{aligned} u_t &= \pm c f'(x \pm ct) \\ u_{tt} &= f''(x \pm ct) \\ u_{xx} &= c^2 f''(x \pm ct) \\ u_{tt} &= f''(x \pm ct) \\ u_{tt} &= c^2 u_{xx}. \end{aligned}$$

Der av løsningen

$$u(t, x) = f_1(x + ct) + f_2(x - ct)$$

1.4 PDE-Teori

- Fine løsninger
- Analyse
  - Velstilt.
    - * Løsninger eksisteres
    - * De er entydige.
    - * De avhenger kontinuerlig av data.
  - General opp oppførsel

$$\begin{aligned} u_t - u_{xx} &= 0 \quad t > 0 \\ u(0, x) &= u_0(x) \end{aligned}$$

- Tilnærmede løsninger (numerikk)

1.5 Kap 3, Transportligningen

$$u_t + v u_x = 0 \quad \text{der} \quad v(t, x) = 0, \quad u(0, x) = u_0(x)$$

Som kan omskrives til

$$\frac{du(t, x(t))}{dt} = u_t + \dot{x}u_x = 0$$

dersom $\dot{x} = v(t, x)$ har entydig løsning gitt $x(0) = x_0$
forutsatt $v \in C^1$

derfor er $u(t, x(t)) = u(0, x(0)) = u_0(x_0)$. La oss definere $X(t, x_0) = x(t)$

$$\text{dersom } x \text{ løser } \begin{cases} \dot{x} &= v(t, x) \\ x(0) &= x_0 \end{cases}$$

La $u(t, X(t, x_0)) = u_0(x_0)$. For å finne $u(t, x)$, løs $(X(t, x_0))$ med hensyn til x_0 og sett inn

Example.

$$u_t + (at + b)u_x = 0 \quad a, b \text{ er konstant}$$

Da er ligningen $\dot{x} + at = b$ slik at

$$x = \frac{1}{2}at^2 + bt + c$$

$$x_0 = x - \frac{1}{2}at^2 - bt$$

$$u(t, x) = u_0\left(x - \frac{1}{2}at^2 - bt\right)$$

$$u_t = -(at + b)$$

2 Lecture 26/08

2.1 ODE teori

Theorem 2.1.

$$\dot{\mathbf{x}} = \mathbf{f}(\mathbf{x}) \quad \begin{cases} \dot{\mathbf{x}}(t) &= \mathbf{f}(t, \mathbf{x}(t)) \\ \mathbf{x}(0) &= \mathbf{x}_0 \end{cases}$$

Anta ligningen er et åpent interval $o \in I$ slik at $\Omega \mathbb{R}^n$ er et område slik at $\mathbf{f} \in C^1(I \times \Omega; \mathbb{R}^n)$. Da finnes et største intervall J $o \in J \subseteq I$ moden funksjon $\mathbf{x} : I \rightarrow \Omega$ som løser problemet. Videre er løsningen gitt.

Proof. Ideen er eksistense. Picard iterasjon

$$\mathbf{x}_{k+1}(t) = \mathbf{x}_0 + \int_0^t \mathbf{f}(\tau, \mathbf{x}_k(\tau)) d\tau$$

Entydighet

Kontinuerlig /derivert avhengig av dato

□

Theorem 2.2. *Anta gitt*

$$\dot{\mathbf{x}} = \mathbf{f}(t, \mathbf{x}, \hat{c})$$

der $\mathbf{x}(0) = \mathbf{a}$

Dersom $\mathbf{f}$ er C^{k+1} , så vil $\mathbf{f}$ være en C^k funksjon av $(t, \mathbf{a}, \hat{c})$

Autonome system

$$\dot{\mathbf{x}} = f(\mathbf{x})$$

Løsningkurvene blander en en-dimensional foliering av Ω . Har en kurve gjennom hvert punkt med ingen kryssninger.

Ikke autonomt system

$$\dot{\mathbf{x}} = f(t, \mathbf{x})$$

Ekvivalent

$$\dot{\tau} = 1$$

$$\dot{\mathbf{x}} = f(\tau, \mathbf{x})$$

$$\tau(0) = 0$$

$$x^{(n)} = f(t, x, \dot{x}, \dots, x^{(n-1)})$$

.

Hvis vi setter

$$\mathbf{w} = (x, \dot{x}, \dots, x^{(n-1)})$$

$$\dot{w}_1 = w_2$$

$$\dot{w}_2 = w_3$$

$$\vdots$$

$$\dot{w}_n = f(t, \mathbf{w})$$

$$\dot{\mathbf{w}} = F(t, \mathbf{w}).$$

2.2 Kvasilinær Ligning

$$au_x + bu_y = c$$

a, b, c er alle funksjoner av $x, y, u(x, y)$

Grafen til u er

$$\{(x, y, z) \mid z = u(x, y)\}$$

Da antar vi en løsning u , en kurve γ i (x, y) - planet.

$$(x(\tau), y(\tau))$$

Git enn løsning $u(x, y)$ får vi en kurve i T i $\mathbb{R}^3$ i $(x(\tau), y(\tau), z(\tau))$. Da ender vi opp med

$$z(\tau) = u(x(\tau), y(\tau))$$

$$\dot{z} = \dot{x}u_x(x, y) + \dot{y}u_y(x, y)$$

$$\text{anta} \quad \begin{cases} \dot{x}(\tau) = a(x, y, u(x, y)) = a(x, y, z) \\ \dot{y}(\tau) = b(x, y, u(x, y)) = b(x, y, z) \end{cases}$$

da blir

$$\dot{z} = au_x + bu_y = c(x, y, u(x, y)) = c(x, y, z)$$

Vi får da

$$\begin{cases} \dot{x} = a(x, y, z) \\ \dot{y} = b(x, y, z) \\ \dot{z} = c(x, y, z) \end{cases}$$

Som er kaldt de karakteristiske ligningene til

$$au_x + bu_y = c$$

Grafen til en løsning u er en union av løsningskurven av de karakteristiske ligningene. (karakteristikk).

Ikke-karakteristiske data for ligningen har formen

$$u(x, y) = u_0(x, y) \quad \text{for} \quad (x, y) \in \gamma$$

der γ er en kurve i $\mathbb{R}^2$, slik at

$$\{(x, y, z) \mid (x, y) \in \gamma \quad \text{og} \quad z = k(x, y)\}$$

Blir en kurve Γ i $\mathbb{R}^3$ ned en tangent som stiller en parabola med

$$(a(x, y, z), b(x, y, z), c(x, y, z))$$

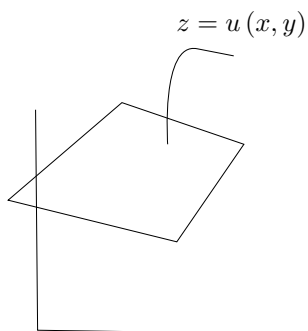

Figure 1: kurveiplan

Theorem 2.3. *Problemet har en entydig løsning $u(x, y)$ for (x, y) i et åpent område som inneholder γ .*

Konkret: Anta γ er gitt ved

$$(\chi(\sigma), \mu(\sigma), (\dot{\chi}, \dot{\mu}) \neq 0, 0)$$

Sett $\chi(\sigma) = u_0(\chi(\sigma), \mu(\sigma))$ og Γ gitt ved (χ, μ, ζ) . Da løser vi k ?? med initialdata $(\chi(\sigma), \mu(\sigma), \zeta(\sigma))$. of kall resultatet

$$(x(\sigma, \tau), y(\sigma, \tau), z(\sigma, \tau))$$

Vi skal ha

$$u(x(\sigma, \tau), y(\sigma, \tau)) = z(\sigma, \tau)$$

Som er en implisitt løsning. Finn (σ, τ) skal være en funksjojn av (x, y) .

Example.

$$\begin{aligned} u_t + a(t, u) u_x &= c(t, u) \\ u(0, x) &= u_0(x) \end{aligned}$$

Kontuerlighet slik at

$$\begin{aligned} \dot{t} &= 1, \quad t(0) = 0 \quad t(\tau) = \tau \\ \dot{x} &= a(t, x, z) \\ \dot{z} &= c(t, z) \end{aligned}$$

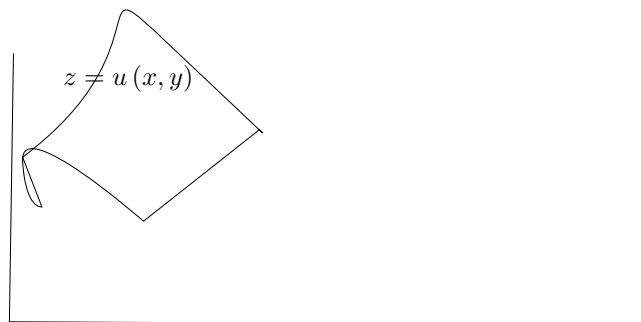

Figure 2: kurveiplan2

som kan forenkles til

$$\begin{cases} \dot{x} &= a(t, x, z) \\ \dot{z} &= c(t, z) \end{cases}$$

Spesialtilfeller er

Tramert $a = (t, x)$

$$\text{så} \quad \begin{cases} \dot{x} &= a(t, x) \\ x(0) &= \zeta \end{cases}$$

Kan løses hver for seg of så løser vi

$$\begin{cases} \dot{z} = & c(t, x(t), z) \\ z(0) &= u_0(\zeta) \end{cases}$$

Slik at

$$\frac{Du}{Dt} = c(t, x, y) \implies u(0, \zeta) = u_0(\zeta)$$

Spesialtilfelle

$$\begin{aligned} u_t + a(u) u_x &= 0 \\ t &= 1, t(0) = 0, t = \tau \\ \dot{x} &= a(z) \\ \dot{z} &= 0 \end{aligned}$$

$x = \zeta + ta(u_0(\zeta))$ slik at $u(t, x) = u_0(\zeta)$

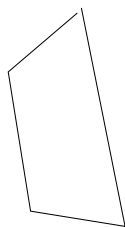

Figure 3: kdfkdkfd

Siste spesialtilfelle

$$\begin{aligned} -yuu_x + xuu_y &= 1, & u(x, 0) &= 0 \\ \dot{x} &= -yz & x(0) &= \sigma \\ \dot{y} &= xz, & y(0) &= 0 \\ \dot{z} &= 1 & z(0) &= \sigma & z(\tau) &= \sigma + \tau \end{aligned}$$

Et av resultatene er

$$\frac{d}{d\tau} (x^2 + y^2) = 2x\dot{x} + 2y\dot{y} = 0$$

Slik at $x^2 + y^2 = \text{konstant} = \sigma^2$.

La oss skrive

$$\left. \begin{aligned} x &= \sigma \cos(\phi(t)) \\ y &= \sigma \sin(\phi(t)) \end{aligned} \right\} \phi(0) = 0$$

da er

$$\begin{aligned} \dot{x} &= -\sigma \sin(\phi(\tau)) \cdot \dot{\phi}(\tau) = -y\dot{\phi}(\tau) \\ \dot{y} &= \sigma \cos(\phi(\tau)) \dot{\phi} = x\dot{\phi}(\tau) \end{aligned}$$

derfor er

$$\begin{aligned} \dot{\phi}(\tau) &= z = \sigma + \tau\phi = \sigma\tau + \frac{1}{2}\tau^2 \\ \frac{1}{2}\tau^2 + \sigma\tau - \phi &= 0, & \tau &= \frac{1}{2} \left(-\sigma \pm \sqrt{\sigma^2 + 2\phi} \right) \end{aligned}$$

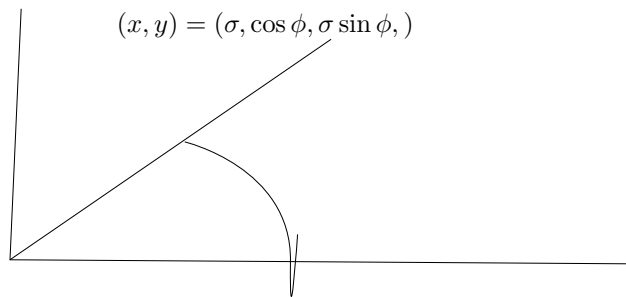

Figure 4: polarfigure

3 Lecture 02/09

3.1 Duhamds Prinsipp

$$u_t + c^2 u_{xx} = f(t, x)$$

$$u(0, x) = 0$$

$$u_t(0, x) = 0$$

La $\eta_s(t, x)$ løse

$$\eta_{s,tt} + c^2 \eta_{s,xx} = 0$$

$$\eta_s(s, x) = 0$$

$$\eta_{s,j}(s, x) = f(s, x)$$

D. Alembtert

$$\eta_s(t, x) = \frac{1}{2c} \int_{x-x(t-s)}^x f(s, \chi) d\chi$$

Duhamed

$$u(t, x) = \int_0^t \eta_s(t, x) ds$$

Theorem 3.1. Hvis $f \in C_1$ så vil dette løse problemet.

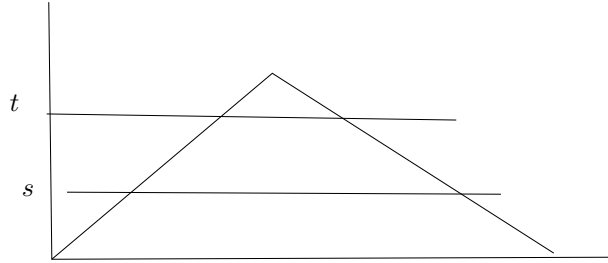

Figure 5: dkdkkd

Proof. la $u(0, x) = 0$.

$$\begin{aligned}
 u_t &= \overbrace{\eta_t(t, x)}^{=0} + \int_0^t \eta_{s,t}(t, x) ds \\
 u_t(0, x) &= 0 \\
 u_{tt} &= \eta_{t,t}(t, x) + \int_0^t \eta_{s,tt}(t, x) ds \\
 &= f(t, x) - c^2 \int_0^t \eta_{s,xx}(t, x) ds \\
 &= f(t, x) - c^2 \partial_{xx} \int_0^t \eta_s(t, x) ds \\
 &= f(t, x) - c^2 + u_{xx}(t, x)
 \end{aligned}$$

We trenger $\eta \in C^2$, $\eta_{s,tt}$ og $\eta_{s,xx}$ kontinuerlig mhp. s, t, x .

$$\eta_{s,x} = \frac{1}{2c} (f(x + c(t-s)) - f(x - c(t-s)))$$

$\eta_{s,xx}, \eta_{s,tt}$ er kontinuerlig. Merk at

$$u(t, x) = \int_0^t \overbrace{\int_{x-c(t-s)}^{x+c(t-s)} f(s, \chi) d\chi}^{\eta_s(t, x)} ds$$

□

Eksempel.

La $f(t, x) = \psi(t) \cdot h(x)$ og

$$\eta_s(t, x) = \frac{1}{2c} \int_{x-x(t-s)}^{x+c(t-s)} \psi(s) h(\chi) d\chi$$

$$=$$

$$\frac{\psi(s)}{2c} (H(x+c(t-s)) - H(x-c(t-s)))$$

Der $\dot{H}(x) = h(x)$.

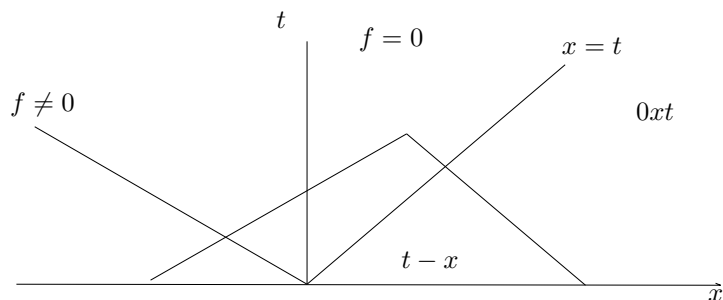

Figure 6: bølgeområde

$$\eta_s(t, x) = 0 \quad \text{hvis} \quad s > t - x$$

$$\eta_s(t, s) = \frac{\psi(s)}{2c} (x + t - s) \quad 0 < s < t - x$$

$$u(t, x) = \int_0^{t-x} \frac{\cos s}{2} (x + t - s) ds$$

$$= \frac{1}{2} [-s \sin s - \cos s + (t - x) \sin s]_{s=0}^{s=t-x}$$

$$= \frac{1}{2} (1 - \cos(t - x))$$

Her ble det brukt at

$$\int s \cos^2 s ds = s \sin s + \cos s$$

3.2 Randverdier

Vi kan ta bølgeligningen

$$\left. \begin{aligned} u_{tt} - c^2 u_{xx} &= 0 \\ u(0, x) &= g(x) \\ u_t(0, x) &= h(x) \\ u(t, 0) &= 0 \end{aligned} \right\} x > 0$$

En forutsetning for en klassisk løsning er $g(0) = 0$ or $h(0) = 0$. Hvis ikke er ikke initialbetingelsene konsistente.

D'Alembert

$$u(t, c) = \frac{g(x+ct) - g(x-ct)}{2} = \frac{1}{2c} \int_{x-ct}^{x+ct} h(\zeta) d\zeta$$

Løsning. Utvid g, h antisymmetrisk om 0

$$\begin{aligned} g(-x) &= -g(x) \\ h(-x) &= -h(x) \end{aligned}$$

Konsistensen av antisymmetrien er at

$$u(t, -x) = -u(t, x)$$

Alternativt til randbetingelsen, også kjent som **Neumann betingelse** $u(t, 0) = 0$ er

$$u_x(t, 0) = 0$$

Analogien er at man har en trå festet på en ring i et stivt rør som ikke har friksjon. Da må tråen være horisontal.

Hvis vi ser på

$$\begin{aligned} &\left\{ \frac{d}{dx} (g(x+ct) - g(x-ct)) \right\}_{x=0} \\ &= \dot{g}(ct) + \dot{g}(-ct) \\ &\vdots \\ &\dot{g}(ct) = -\dot{g}(-ct) \\ &g(x) = g(-x) \\ &g, h \quad \text{symmetriske} \end{aligned}$$

$$\frac{d}{dx} h(\zeta) d\zeta \quad \text{for} \quad x = 0$$

Utvid g (og h) antisymmetrisk om $0, L$

$$\begin{aligned} g(-x) &= -g(x) \\ g(L-x) &= -g(L+x) \\ g(L+x) &= g(L-x) = g(x-L) \\ g(x+L) &= g(x-L) \quad x \rightarrow x+L \\ g(x+2L) &= g(x) \end{aligned}$$

Notater om kuler

$$\begin{aligned} B_r(\mathbf{a}) &= \{x \in \mathbb{R}^n \mid \|\mathbf{x} - \mathbf{a}\| < r\} \\ \overline{B}_r(\mathbf{a}) &= \{x \in \mathbb{R}^n \mid \|\mathbf{x} - \mathbf{a}\| \leq r\} \\ \partial B_r(\mathbf{a}) &= \{x \in \mathbb{R}^n \mid \|\mathbf{x} - \mathbf{a}\| = r\} \end{aligned}$$

For integratler

$$\int_{B_r(\mathbf{a})} f(\mathbf{x}) d^n \mathbf{x} = \int_0^r \int_{\partial B_\rho(\mathbf{a})} f(\mathbf{x}) dS d\rho$$

Vi kan skrive $\mathbf{x} = \mathbf{a} + \rho \mathbf{y}$ der $\|\mathbf{y}\| = 1$ og $\mathbf{y} \in S^{n-1}$ For $f = 1$

$$\begin{aligned} \int_{B_r(\mathbf{a})} d^n \mathbf{x} &= \int_0^r \underbrace{\int_{\partial B_\rho(\mathbf{s})} dS}_{A_n \rho^{r-n}} d\rho \\ &= A_n \int_0^r \rho^{n-1} d\rho = \frac{A_n}{n} r^n \end{aligned}$$

Der A_n er volumet av $S^{n-1} = \partial B_1(\mathbf{o}) \subseteq \mathbb{R}^n$

$$A_2 = 2\pi, \quad A_3 = 4\pi, \dots$$

$$\int_{B_r(\mathbf{a})} f(\mathbf{x}) d^n \mathbf{x} = \int_0^r \int_{S^{n-1}} f(\mathbf{a} + \rho \mathbf{y}) dS \rho^{n-1} d\rho$$

Integrasjon i generaliserte polarkoordinater.

$$\frac{d}{dr} \int_{B_r(\mathbf{a})} f(\mathbf{x}) d^n \mathbf{x} = r^{n-1} \int_{S^{n-1}} f(\mathbf{a} + r\mathbf{y}) dS$$

3.3 Darboux Formel

La oss ha en kule med sentrum $\mathbf{x}$ og radius ρ . Definer $\bar{f}(\mathbf{x}; \rho)$ der

$$\begin{aligned}\overline{f(\mathbf{x}; \rho)} &= \int_{\partial B_\rho(\mathbf{x})} f(\mathbf{y}) dS(\mathbf{y}) := \frac{1}{A_n \rho^{n-1}} \int_{\partial B_\rho(\mathbf{x})} f(\mathbf{y}) dS. \\ &= \int_{S^{n-1}} f(\mathbf{x} + \rho \mathbf{z}) dS(\mathbf{z}) := \frac{1}{A_n} \int_{S^{n-1}} \dots \\ \Delta \bar{f}(\mathbf{x}; \rho) &= \overline{\Delta f}(\mathbf{x}; \rho)\end{aligned}$$

Derbours Formel

$$(\rho^{n-1} \bar{f}_\rho)_\rho = \rho^{n-1} \Delta \bar{f}$$

4 Lecture 04/09/29

Bølgeligningen

$$u_{tt} - \nabla^2 u = 0$$

$$u(0, \mathbf{x}) = g(\mathbf{x}), \quad u_t(0, \mathbf{x}) = h(\mathbf{x})$$

Darboux Formel. Anta $f : \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}$

$$\begin{aligned} \bar{f}(\mathbf{x}, \rho) &= \int_{\partial B_\rho(\mathbf{x})} f(\mathbf{y}) dS(\mathbf{y}) \\ &= \int_{f(\mathbf{x} + \rho \mathbf{z})} dS(\mathbf{z}) \\ \int_{B_\rho(\mathbf{x})} \Delta f(\mathbf{y}) d^n \mathbf{y} &= \int_{\partial B_\rho(\mathbf{x})} \nu \nabla f(\mathbf{y}) \\ &= A_n \rho^{n-1} \int_{S^{n-1}} \nu \nabla f(\mathbf{x} + \rho \mathbf{z}) dS(\xi) \\ &= A_n \rho^{n-1} \frac{\partial}{\partial \rho} f(\mathbf{x} - \rho \mathbf{z}) dS(\mathbf{z}) \\ &= A_n \rho^{n-1} \bar{f}_\rho \end{aligned}$$

Theorem 4.1. Darboux

$$r^{n-1} \Delta \bar{f} = (r^{n-1} \bar{f}_\rho)_\rho.$$

Ide! Sett

$$\bar{u}(t, \mathbf{x}, \rho) = \oint_{\partial B_\rho(\mathbf{x})} u(t, \mathbf{y}) dS(\mathbf{y}) = \oint_{S^{n-1}} u(t, \mathbf{x} + \rho \mathbf{z})$$

Merk at

$$\left. \begin{aligned} \bar{u}_{tt} - \Delta \bar{u} &= 0 \\ \Delta \bar{u} &= \frac{1}{\rho^{n-1}} (\rho^{n-1} u_\rho)_\rho \end{aligned} \right\} \underbrace{\bar{u}_{tt} - \frac{1}{\rho^{n-1}} (\rho^{n-1} \bar{u}_\rho)_\rho}_{\bar{u}_{\rho\rho} + \frac{n-1}{\rho} \bar{u}_\rho} = 0$$

$$\begin{aligned} (\rho^k \bar{u})_{\rho\rho} &= (\rho^k \bar{u}_\rho + k \rho^{k-1} \bar{u})_\rho \\ &= \rho^k \bar{u}_{\rho\rho} + 2k \rho^{k-1} \bar{u}_\rho + k(k-1) \rho^{k-2} \bar{u} \end{aligned}$$

Da ender vi opp med

$$(\rho \bar{u})_{\rho\rho} = \rho \bar{u}_{\rho\rho} + 2k \bar{u}_\rho$$

La oss definere

$$\begin{aligned}\hat{f}(\mathbf{x}, \rho) &= \rho \bar{f}(\mathbf{x}) \\ \hat{u}(t, \mathbf{x}, \rho) &= \rho \bar{u}(t, \mathbf{x})\end{aligned}$$

Som gjør vi ender opp i

$$\begin{aligned}\hat{u}_{\rho\rho} &= \rho \bar{u}_{\rho\rho} + 2\bar{u}_\rho = \rho (\bar{u}_{\rho\rho} + (n-1)u_p) \\ \rho \bar{u}_{tt} &= \hat{u}_{tt} \\ \rho \bar{u}_{tt} - \hat{u}_{\rho\rho} &= 0\end{aligned}$$

Andre interessante omskriving er

$$\hat{u}(t, \mathbf{x}, \rho) = \rho \bar{u}(t, \mathbf{x}, \rho) = \rho \oint_{S^{n-1}} u(t, \mathbf{x} + \rho \mathbf{z}) dS(\mathbf{z})$$

$$\text{NB! } \bar{u}(t, \mathbf{x}, -\rho) = \bar{u}(t, \mathbf{x}, \rho) \implies \hat{u}(t, \mathbf{x}, -\rho) = -\hat{u}(t, \mathbf{x}, \rho) \hat{u}_{tt} - \Delta \hat{u} = 0$$

$$\begin{aligned}\hat{u}_{tt} - \hat{u}_{\rho\rho} &= 0 \\ \hat{u}(0, \mathbf{x}, \rho) &= \hat{g}(\mathbf{x}, \rho) \\ \hat{u}_t(0, \mathbf{x}, \rho) &= \hat{h}(\mathbf{x}, \rho)\end{aligned}$$

d'Alembert

$$\begin{aligned}\hat{u}(t, \mathbf{x}, \rho) &= \frac{\hat{g}(\mathbf{x}, \rho - t) + \hat{g}(\mathbf{x}, \rho + t)}{2} \\ &+ \frac{1}{2} \int_{\rho-t}^{\rho+t} \hat{h}(\mathbf{x}, \sigma) d\sigma\end{aligned}$$

Ved å ta grensene

$$\begin{aligned}u(t, \mathbf{x}) &= \lim_{\rho \rightarrow \infty} \bar{u}(t, \mathbf{x}, \rho) \\ &= \lim_{\rho \rightarrow \infty} \frac{\hat{u}(t, \mathbf{x}, \rho)}{\rho} \\ &= \lim_{\rho \rightarrow \infty} \left(\frac{\hat{g}(\mathbf{x}, t + \rho) + \hat{g}(\mathbf{x}, t - \rho)}{2\rho} + \frac{1}{2\rho} \int_{t-\rho}^{t+\rho} \hat{h}(\mathbf{x}, s) ds \right) \\ &= \hat{g}_\rho(\mathbf{x}, t) + \hat{h}(\mathbf{x}, t) \\ &= \partial_t(\hat{g}(\mathbf{x}, t)) + \hat{h}(\mathbf{x}, t)\end{aligned}$$

Theorem 4.2. Som er kjent som Kirchoffs Integralformel for $n = 3$

$$u(t, \mathbf{x}) = \hat{g}(\mathbf{x}, t)_t + \hat{h}(\mathbf{x}, t)$$

. Method of descent

Fra $n = 3$ til $n = 2$. Problem

$$\begin{aligned} u_{tt} - \Delta u &= 0, \quad t > 0, x \in \mathbb{R}^2 \\ \left. \begin{aligned} u(0, \mathbf{x}) &= g(\mathbf{x}) \\ u_t(0, \mathbf{x}) &= h(\mathbf{x}) \end{aligned} \right\} x \in \mathbb{R}^2 \end{aligned}$$

La

$$\begin{aligned} u(t, (x_1, x_2, x_3)) &= u(t, x_1, x_2) \\ g(x_1, x_2, x_3) &= g(x_1, x_2) \\ h(x_1, x_2, x_3) &= h(x_1, x_2) \end{aligned}$$

Resultat

$$u(t, x) = \overbrace{\hat{g}(x, t), \hat{h}(\mathbf{x}, t)}^{\text{Regulert i } \mathbb{R}^3}$$

$$\begin{aligned} \hat{g}(\mathbf{x}, t) &= t \oint_{S^2} g(\mathbf{x} + \rho \mathbf{z}) dS(\mathbf{z}) \\ &= \frac{1}{4\pi} 2t \int_{S^2} g(\mathbf{x} + t\mathbf{z}) [z_3 > 0] dS(\mathbf{z}) \\ &= \frac{1}{4\pi} \int_D g(\mathbf{x} + t\mathbf{z}) \frac{dz_1 dz_2}{\sqrt{1 - z_1^2 - z_2^2}} \end{aligned}$$

Parametrisert med

$$\begin{aligned} z &= (z_1, z_2) \in D \\ dS &= \frac{dz_1 dz_2}{\sqrt{1 - z_1^2 - z_2^2}} \\ dS &= \sqrt{1 + \left(\frac{\partial z_3}{\partial z_1}\right)^2 + \left(\frac{\partial z_3}{\partial z_2}\right)^2} dz_1 dz_2 \\ \Rightarrow z_3 &= \sqrt{1 - z_1^2 - z_2^2} \\ \left(\frac{\partial z_3}{\partial z_1}\right)^2 &= \left(\frac{-z_1}{\sqrt{1 - z_1^2 - z_2^2}}\right)^2 = \frac{z_1^2}{1 - z_1^2 - z_2^2} \\ \Rightarrow dS &= \sqrt{1 +} \end{aligned}$$

Poission Integralformel for n=2

$$u(t, x) = \frac{\partial}{\partial t} \left(\int_D g(\mathbf{x} + t\mathbf{z}) \frac{1}{\sqrt{1 - \|\mathbf{z}\|^2}} dz_1 dz_2 \right) + \frac{t}{2\pi} \int_D \frac{h(\mathbf{x} + t\mathbf{z})}{\sqrt{1 - \|\mathbf{z}\|^2}} dz_1 dz_2$$

5 References